

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 6

Opracowano na podstawie programu nauczania geografii Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic, edycja 2024.

1. Współrzędne geograficzne

Ocena	Uczeń
Dopuszczająca	- wskazuje równik, południki 0° i 180° oraz półkule Ziemi - podaje kierunki geograficzne - wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne
Dostateczna	- wymienia cechy południków i równoleżników - wyjaśnia pojęcia szerokości i długości geograficznej - rozdziela rozciągłość południkową i równoleżnikową
Dobra	- odczytuje współrzędne punktów na globusie i mapie - odszukuje obiekty na podstawie podanych współrzędnych
Bardzo dobra	- określa położenie matematycznogeograficzne punktów i obszarów - oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową - wyznacza współrzędne za pomocą mapy lub aplikacji
Celująca	wyznacza w terenie współrzędne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS

2. Ruchy Ziemi

Ocena	Uczeń
Dopuszczająca	- rozpoznaje podstawowe ciała niebieskie i wymienia planety Układu Słonecznego - wyjaśnia ruch obrotowy i obiegowy Ziemi oraz określa czas ich trwania - podaje daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku - wskazuje strefy oświetlenia Ziemi
Dostateczna	- rozdziela gwiazdę, planetę, planetoidę, meteor, meteoryt i kometę - omawia cechy ruchu obrotowego i jego związek z dniem i nocą - opisuje cechy ruchu obiegowego - wymienia granice stref oświetlenia Ziemi
Dobra	- opisuje dzienną i roczną wędrówkę Słońca po niebie - wyjaśnia przebieg linii zmiany daty - omawia oświetlenie Ziemi w pierwszych dniach pór roku - wyjaśnia następstwa ruchu obiegowego
Bardzo dobra	- opisuje budowę Układu Słonecznego - wyjaśnia zależność kąta padania promieni słonecznych od długości cienia - rozdziela czas strefowy i słoneczny - wyjaśnia dzień i noc polarną oraz charakteryzuje strefy oświetlenia
Celująca	- wykazuje związki ruchu obrotowego ze strefami czasowymi i rytmem dobowym - oblicza czas strefowy - wykazuje wpływ położenia na wysokość górowania Słońca - łączy ruch obiegowy ze strefami oświetlenia, klimatu i krajobrazów

3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy

Ocena	Uczeń
Dopuszczająca	• określa położenie Europy, wskazuje jej granice, morza, wyspy i główne krainy • rozpoznaje krajobraz Islandii oraz strefy klimatyczne Europy • wskazuje państwa i obszary o różnej gęstości zaludnienia • lokalizuje największe miasta, w tym Paryż i Londyn
Dostateczna	• opisuje linię brzegową, rzeźbę Europy i położenie Islandii • wyjaśnia podstawowe pojęcia związane z wulkanizmem • charakteryzuje wybrane typy klimatu na podstawie klimatogramów • omawia rozmieszczenie ludności, migracje i cechy krajobrazu wielkomiejskiego
Dobra	• charakteryzuje ukształtowanie powierzchni i aktywność sejsmiczną Europy • wyjaśnia czynniki różnicujące klimat • analizuje zmiany liczby ludności oraz piramidy wieku i płci • ocenia zalety i wady życia w wielkim mieście oraz porównuje Paryż i Londyn
Bardzo dobra	• porównuje rzeźbę różnych części Europy i wyjaśnia występowanie gejzerów na Islandii • wykazuje wpływ prądów morskich i ukształtowania powierzchni na klimat • porównuje społeczeństwa młode i starzejące się • ocenia korzyści i zagrożenia migracji oraz znaczenie Paryża i Londynu
Celująca	• wyjaśnia wpływ lądolodu i granic płyt litosfery na środowisko Europy • wykazuje związki szerokości geograficznej, oświetlenia i klimatu • ocenia rolę Unii Europejskiej • analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw oraz migracji

4. Gospodarka Europy

Ocena	Uczeń
Dopuszczająca	• wymienia funkcje przemysłu i znane wyroby francuskie • rozróżnia odnawialne i nieodnawialne źródła energii oraz typy elektrowni • wymienia walory i atrakcje turystyczne Europy Południowej
Dostateczna	• omawia czynniki rozwoju i nowoczesne działy przemysłu Francji • wyjaśnia strukturę produkcji energii oraz zalety i wady elektrowni • opisuje walory kulturowe i infrastrukturę turystyczną Europy Południowej
Dobra	• charakteryzuje nowoczesny przemysł Francji • analizuje zmiany wykorzystania źródeł energii w Europie • omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej
Bardzo dobra	• wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług, transportu i turystyki we Francji • ocenia zalety i wady energetyki jądrowej oraz wpływ energetyki na środowisko • analizuje wpływ turystyki na infrastrukturę i zatrudnienie
Celująca	• ocenia rolę nowoczesnego przemysłu i usług w gospodarce Francji • analizuje wpływ warunków przyrodniczych na wybór źródeł energii w państwach Europy

5. Sąsiedzi Polski

Ocena	Uczeń
Dopuszczająca	• wskazuje sąsiadów Polski i podaje przykłady współpracy • charakteryzuje przemysł Niemiec • wymienia walory i atrakcje Czech, Słowacji, Litwy i Białorusi • opisuje położenie, surowce i główne krainy Ukrainy oraz Rosji

Ocena	Uczeń
Dostateczna	• omawia znaczenie przemysłu Niemiec i jego znane wyroby • rozpoznaje obiekty UNESCO Czech i Słowacji • przedstawia atrakcje Litwy i Białorusi • wyjaśnia przyrodnicze warunki gospodarki Ukrainy i wskazuje obszary utraconej kontroli
Dobra	• wyjaśnia przemiany przemysłu Niemiec • charakteryzuje środowisko Czech, Słowacji, Litwy i Białorusi • omawia przyczyny spadku liczby ludności Ukrainy • charakteryzuje środowisko Rosji i jej relacje z Polską
Bardzo dobra	• analizuje przemiany Nadrenii Północnej-Westfalii • porównuje środowisko i atrakcje Czech, Słowacji, Litwy oraz Białorusi • wyjaśnia przyczyny konfliktów na Ukrainie • opisuje stosunki Polski z sąsiadami
Celująca	• uzasadnia pozycję gospodarczą Niemiec i atrakcyjność turystyczną Czech oraz Słowacji • analizuje społeczne i gospodarcze skutki konfliktów na Ukrainie • uzasadnia potrzebę dobrych relacji z sąsiadami • przygotowuje pracę o inicjatywach najbliższego euroregionu